

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Naša mladinska organizacija.

V četrtek dne 12. nov. je imel »Pomožni odbor Slov. krščansko-socijalne zveze za Štajersko« svojo sejo, katere se je udeležilo razun odbornikov še nekaj mladolinjbov in mladeničev iz Maribora, iz Jarenine, iz Studenice, od Sv. Jurija ob juž. železnici in iz ptujske okolice. Iz Ljubljane sta došla od Zvezinega vodstva stolni vikar Smolnikar in urednik Štef. V dve uri trajajoči seji se je med glavnim razgovorom ukrenilo veliko koristnega v prosep naše mladinske organizacije.

Najprej se je pretresoval pravilnik za mladeniške in dekliske zveze. Odboril se je v polnem obsegu. Vsprejeta sta bila še dva dostavka k §§ 5 in 6 glede poročanja v liste in glede govorniških vaj. Glede tajnika se § 6 sedaj glasi: Tajnik (tajnica) vodi imenik udov, piše zapisnike sej voditeljstva, podučnih shodov in mladeniških (dekliskih) zborov, oskrbuje poročanje v naše katoliške časnike ter z voditeljem (voditeljico) oziroma z namestnikom (namestnico) podpisuje vsa zvezina pisma. Pri § 6. se za stavkom: »Potem sledi razgovor o podučnem govoru in o vseh drugih zvezinih zadevah« uvrsti sledeči sta-

vek: Pri podučnih shodih se vrše tudi govorniške vaje.

Glede podučnih govorov ter gradiva in virov za nje je bilo sklenjeno: 1. Izda se prej ko slej »deklamatorij« t. j. knjiga pesni za deklamacije, katero uredi tajnik »Pomožnega odbora«. 2. Govorniki na podučnih shodih se prosijo, da vsak spiše nekaj kratkih govorov za mladeniške ali dekliske zveze, da lahko izda ljubljanska »Zveza« kakor najhitreje »knjigo govorov za mladeniške in dekliske zveze«. 3. Priporoča se, da govorniki sistematično obravnavajo razne predmete n. pr. zgodovino, narodno gospodarstvo, občinski volilni red za Štajersko, socijalno vprašanje itd. 4. Tedenski časopisi naj se pregledujejo in razlagajo, v njih je dovolj gradiva za govore. Udje zvez naj sami zbirajo, kar ne razumejo v časnikih. V čitalnici bodi pripravljena škatlja; kar udje v časnikih ne razumejo, naj zapišejo na male listke in jih naj brez svojega podpisa vržejo v škatljo. Duhovni voditelj pregleda listke in ob podučnih shodih razloži udom neznane reči. 5. Vsako bralno društvo si omisli knjigo »Poročilo o II. slov. katoliškem shodu v Ljubljani, katero naj posebno naši mladeniči dobro proučijo, da se bo vse naše gibanje in

delovanje vršilo na katoliško-slovenski podlagi.

Glede knjižnic naših bralnih društev je bilo sklenjeno: 1. Zveza naj posreduje, da se prepotrebna knjiga za naša dekleta in za naše žene, »Vrta gospodinja« takoj zopet ponatisne. 2. »Zbirka ljudskihiger« naj se pridno nadaljuje in se naj v kratkem izda V. zvezek. 3. Priporoča se, da se zapisnik knjig ozira na sledečo razdelitev: A. Zabavne knjige, B. nabožne, C. kraje-življenjepisne in zgodovinske, Č. prirodoslovne gospodarske, D. Splošno podučne. Dotični znak se naj zaznamuje tudi v izposojevalnem zapisniku, po katerem se lahko koncem leta sestavi poročilo, koliko knjig vsakega teh razdelkov je bilo prečitanih. 4. Vsako bralno društvo imej v društveni sobi nabit red za knjižnico. 5. Naši časniki se naj dajo vezati koncem leta, da vsakega vsaj po eden iztis pride v društveno knjižnico. 6. Lampetovih Drobtinic in knjižice »Naši liberalci« se je precej v zalogi in njih lahko dole naša bralna društva zastoj; povrniti treba le poštnino. Naslov: Luka Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani. 6. Zveza izdaj imenik v katoliškem duhu pisanih knjig. Imenik uredi Evald Vračko, kaplan v Jarenini, njemu naj založniki pošiljajo knjige v pre-

„Leblajtar“.

Znano je, da so dijaki za burke vedno pripravi. Kjer le morejo, staknejo kako priložnost, ki jim prinese kaj smeha in zabave, mnogo jeze pa navadno onemu, nad katerega se spravijo ob takih prilikah. Nekdaj so si zbrali za cilj svojih hudomušnih puščic nekega »leblajtarja«. Razna mesta imajo namreč pravico pobirati davek od rečij, ki so podvržene dachu. V ta namen so postavljene na vseh, tudi na majhnih potih, ki vodijo v mesto, male kočice, v katerih prebivajo stražniki, pobirajoči od prisilcev, namenjenih v mesto, davek, ako imajo ti kaj mesnega, kaj vina ali žganja s seboj. Tem stražnikom torej so nadeli — kdaj in kje ne vem — ono uprav klasično ime »leblajtarja«. Mnogi izmed njih se odlikuje po svoji sitnosti, včasih tudi po grobosti. Tako je prišlo, da je eden prav nalašč sitnosti stresal nad nekim dijakom, ko je hotel iti iz kolodvora v mesto. Dotični, glavni šalivec v razredu, je lepo molčal, a mislil si je: pridemo že še skupaj. Opazoval je potem več dni zaporedoma »leblajtarja«, dokler ni

natanko vedel, kdaj ima isti službene ure. Čez dober mesec pa mu jo je zagodel.

Od postaje se privleče nekega lepega popoldne cela kopa dijakov, kakor da bi prišli iz ravno došlega vlaka. Skoraj vsak je imel nekaj v roki. Tudi oni pridejo mimo sitnega stražnika, ki jim veli: »Gospoda, prosim počasi!« Dijaki se lepo uvrste, drug za drugim. Komaj so se zadrževali smeha, vedoč kaj pride. Prvi je šel mimo njega, tičal je obe roki pod suknjo tako, da se je zdelo, da skriva tamkaj kako stvar. »Leblajtarju«, ki se je imel za bogvé kako premetenega, so se zasvetile oči, češ, ga že imamo, in prav zvito smehlja se, je rekel:

»Prosim, pokažite, kaj nesete!«

»Ne nesem nič!«

»Saj vidim in poznam po obleki, le izvlecite izpod suknje!«

»A, po tem sodite vi; pa se motite. Na postaji me je v gneči nekdo sunil pod rebra; še sedaj me boli, da se moram držati.«

Po teh dijakovih besedah so se tiste zasmehljive črtice na paznikovem obrazu izgubile, zlasti ker je začelo prijetno sme-

janje med čakajočim občinstvom. — Dijaki so sprevideli, da ne smejo iti po vrsti pred paznika, ker bi sicer spoznal, da ga hočejo navhati. Odločili so, da naj pusti vsak pred seboj dve ali tri druge osebe. Drugi dijak je imel samo dežnik v rokah, a ravno ko je stopal mimo stražnika, se mu je kar tako »slučajno« odgnila suknja in iz notranjega žepa je pogledal rado vedno »leblajtarja« zapečaten vrat precej velike zelene steklenice. Sveda je to onega zbadlo v oči. Dijak je hotel iti mimo, a ustavilo ga je službeno povelje: »Počakajte, prosim: dajte, da vidim, kaj imate v oni steklenici!«

Dijak se je delal, kakor da bi bil v zadregi. Nekako boječe je vprašal: »V kaki steklenici?« A potem se je kar hitro osrčil, rekoč: »Znabit mislite to-le? No, tu notri je voda.«

Segel je v žep in podal pazniku steklenico. Temu se je čudno zdelo, kako da nosijo ljudje po svetu vodo v zapečatenih steklenicah. Približal je zamašek k nosu, in glej šmenta, dišala je cela stvar po žganju. Zato reče dijaku: »Tu notri je žganje.«

gled. 7. Zveza naj razpiše nagrado za igro, primerno za kmečke odre, ki bi povdarjala posebno narodni moment. 8. Pozdravlja se namera »Zveze«, ki misli za l. 1904 izdati »kolekcijski« za mladeniče, posebno za tajnike naših društev z navadno kolekcijsko vsebino, s primernim podučnim gradivom in z zapisnico.

Glede skupne vseslovanske organizacije naših društev se je sklenilo: 1. Bralna društva na Štajerskem naj v kratkem skličejo seje, pri katerih naj sklenejo pristop k ljubljanski »Zvezi«, podpišejo pristopnico, izpolnijo jim priposlane tiskovine ter vse skupaj pošljejo podpisnemu tajniku »Pomožnega odbora za Štajersko«, da bodo do novega že vsa naša društva pri »Zvezi«. Istotako se naj denarni doneski ali celoletno ali poluletno pošiljajo blagajniku. 2. Južno-Štajersko se naj razdeli v posamezna okrožja, v katerih bo od »Pomožnega odbora« določen ud »Zveze« v nje imenu izvrševal nadzorstvo nad delovanjem društev, poživljal zaspana društva ter pospeševal ustanavljanje novih društev.

Glede notranjega poslovanja se priporoča društvenim tajnikom, da vestno spisujejo zapisnike sej občnih zborov in vseh društvenih prireditiv. Pri mnogih društvih so razni zapisniki v velikem neredu ali pa jih sploh ni, kar novim odbornikom jako otežuje delo. Knjigo »Poročilo o I. shodu katol. slov. nepolitiških društev, ki se je vršil leta 1902 v Ljubljani« imej vsako društvo ter jo naj natanko proučijo odborniki, ker hrani v sebi popolen navod za delovanje naših društev.

Ker je varčnost našemu narodu jako potrebna čednost, se priporoča, da se kjer le mogoče, vpletajo »Čebelice«. Opravilnik za »Čebelice« po nalogu »Pomožnega odbora« sestavi jareninski kaplan Evald Vračko.

Zares, mnogo jako važnih sklepov je bilo storjenih pri tej seji, želeli je, da jih uvažujejo vsa naša nepolitična društva ter

natanko izvršujejo, da bo hitro in krepko napredovala naša mladinska organizacija.

Fr. Sal. Gomilšek, kaplan

tajnik »Pomožnega odbora za Štajersko«
P. Šv. Benedikt v Slov. goricah.

Politične vesti.

Na Kranjskem stori katoliško-narodna stranka zelo veliko za politično izobrazbo priprostega ljudstva. Predzadnjo nedeljo je priredila 18 shodov, zadnjo nedeljo pa 4. Na vsakem shodu zahtevajo volilci burno splošno, enako in naravno volilno pravico. Tudi pri nas bi bilo treba delovanja v smislu katoliško narodnega programa, a še smo preveč navezani na stare liberalce, ki se boje dela in politične izobrazbe med ljudstvom!

Na Dunaju so zopet zadnji teden jugoslovanski dijaki glasno zahtevali ustanovitve jugoslovanskega vseučilišča. Tudi to nam je potrebno, toda pozabiti ne smemo, da še marsikje nimamo niti slovenskih ljudskih šol, kjer bi jih bilo krvavo treba, ker sicer se nam ljudstvo potuji v par desetletjih! Ko zahtevamo eno, ne pozabimo na drugo, ki nam je istotako potrebno!

Nemški cesar ima neko bolezen v grlu in se je moral dati že operirati. Operacija se je posrečila, vendar se čuje zadnje dni, da cesar še vkljub temu ni zdrav na grlu. Nekateri menijo, da bo dobil raka, ker je tudi njegov oče, kakor znano umrl na enaki bolezni.

Za Makedonce sta posredovali pri Turčiji Avstrija in Rusija, kakor je našim čitateljem znano, ter ji predložili svoje želje, ki jih zahtevate v Makedoniji. Turčija se je skrajno upirala, zdaj pa se je vendarle udala, in hoče vse izpolniti, kar se od nje zahteva.

Gospodarske stvari.

Nekatera pravila za ohranitev živalskega zdravja. 1. Ne napajaj vroče in potne živine z mrzlo vodo ter je ne puščaj stati na prepihu ali v mrzlih hlevih. 2. Na potu daj konjem vode, predno po-

zeneš, a ne, kadar ustaviš. 3. Napajaj domače živali s čisto, svežo, ne premrzlo, a tudi ne pretoplo vodo. 4. Ne napajaj pred krmljenjem. 5. Krmi živino o natanko določenem času. 6. Nikar ne pokladaj vele in sparjene detelje, da zabraniš hitro napenjanje in pogubonosno ujedanje. 7. Imej samo toliko živine, kolikor jo moreš dobro prehraniti. 8. Nikar živalske klaje hitro izpreminjati, temveč prehajaj polagoma od jedne krme k drugi, različni. 9. Seno, oves in rezanice so najboljše in najzdravejša konjska piča; ostalo krmivo pa konjem manj ugaia ali jim celo škoduje. 10. Svinjam prija najbolj kuhana piča. 11. Ne krmi krompirjeve (krompirjeve cime). 12. Korenstvo ugaia molznim kravam in pitalnim govedom, dočim ne prija mladi nedorastli živini in konjem. 13. Daj živini sem in tja nekoliko soli. 14. Ne pokladaj izprijene klaje, predno je primerno ne pripraviš in njene škodljivosti ne pomanjšaš. 15. Solamura (= slana maka, ki se napravi pri nasoljevanju svinjskega mesa), je strup domačim živalim. 16. Hlevi morajo biti suhi, zračni, zadosti svetli, primerno topli, dovolj visoki, dosti prostorni, proti izhodu obrnjeni in iznad okolišča malo povišani. 17. Snetivo žito je brejim samicam zelo nevarno. 18. Samice je treba v drugi polovici brejasti točneje krmiti. Jeden teden pred porodom pa se naj pritrga nekoliko klaje. 19. Puščanje krvi, izprijena in težko prebavna klaja in premrzla ali smrdljiva voda so nevarne nosečim živalim. 20. Snaženje, čohanje kože in umno gleštanje je polovica krmljenja in polovica zdravja. 21. Za težka dela ne vprezaj konja pred dovršenim četrtem letom. 22. Nikar konj preobkladati, nikar delati z njimi do obnemoglosti — privoščiti jim potrebnega počivanja. 23. Konjem ne ugaia večdnevno počivanje. 24. Dolgo trajajoča in hitra vožnja je volom škodljiva. 25. Ne vprezaj vola o pekoči vročini. 26. Pitalna goveda imej v temnem hlevu ter jih krmi o natanko določenem času. 27. Prasiče moraš čedno držati, večkrat jim nastiljati ter jih opirati s hladno vodo (osobito v vročini), zakaj umno gleštani ščetinarji so bolj zdravi ter se hitreje debelijo, kakor pa nečisti in umazani.

»Umna živinoreja«

»Ne, tam notri je voda!«

Ubogemu »leblajtarju« ni ostalo drugega, kakor da je z naporom odprl steklenico; notri je našel — vodo. Dijaki so samo zamašek namočili v brinjevcu. Ljudje so se začeli smejati, paznika je obšla rudečica sramote; zagodrnjal je na odhajajočega dijaka, godrnjal je pa potem tudi še na vse druge, ki so se lepo vrstili v zabavo sebi in čakajočim ljudem. Zadnji pride s težkim kovčekom v roki prav ponižno stopicaje oni šaljivec, ki je vso to komedijo napravil. Vsi prejšnji so ga čakali kakih dvajset korakov od mitnice, smeje se razkačenemu pazniku, ki je sedaj hotel ves svoj žolč izliti nad tem zadnjim revežem.

»Kaj imate v kovčku?«

»Sam' špeh' so notri!«

Govoril je nalašč nerazločno kranjsko narečje. Po naše bi rekli: sami špehi so notri. Da je pa mogoče to razumeti, mora človek znati, da pravijo dijaki svojim knjigam »špehi«. Nadeli so jim to ime za to, ker so navadno take podedovane knjige, iz katerih so že sedanji zdravniki, doktorji itd. zajemali svojo modrost, rayno

tako mastne, kakor svinjska koža, katere se drži še nekoliko slanine. — »Leblajtarju« pa, ki tega ni razumel, še manj, ker je dijak nerazločno govoril, so se zasvetile oči in z zadovoljnim nasmehom je dejal:

»Tako naravnost mi še ni nikdo povedal, kaj nese. Koliko pa ga je?«

Dijak: »Koga?«

»Leblajtar:« »I no, špeha! Koliko tehta?«

Dijak: »Ne vem natanko, koliko tehta jo.«

Malo čudno se je zdelo pazniku, da govori dijak o mncžini, a razlagal si je to tako, da je več kosov svinjine. Stehtal je torej vse skupaj in vpraša dijaka, ki se je z ruto brisal po obrazu, da bi zakrival smeh, koliko tehta sam kovček. Pa tudi tega ni vedel in moral je dati ključ, da bi se vzel »špeh« ven. Misliti si morate obraz »leblajtarjev«, ko je začel vleči knjigo za knjigo na dan. Dijak se je smejal, da ni mogel jezečemu se pazniku niti pojasniti stvari; nalogo so prevzeli drugi dijaki, ki so iz svojega oddaljenega stališča med glasnim smehom vseh navzočih prihiteli pomagat svojemu tovarišu knjige spraviti v kovček. A potem so vsi jadno

odhiteli; bali so se le nekoliko, da jih »nalimani« »leblajtar« ne naznani onim ljudem, ki imajo mesec pod vratom. Po takem potu bi prišli tudi s šolo navskriž. A paznik tega ni storil, govorje pa, da je bil od tistega časa nekoliko bolj uljuden z ljudmi.

»P. L.«

Hudobni vihar. Pripoveduje se čudna dogodbica izza časov, ko je bil Napoleon III. še predsednik. Na svojem potovanju leta 1851 v južno Francijo, katero je nastopil za to, da bi navdušil in pridobil prebivalstvo zopet za cesarstvo, prišel je tudi v mesto Bordeaux. Tam so bile izvršene velikanske priprave za slovesni sprejem. Med drugim je dal postaviti prefekt tudi slavalok, na čegar visočini je stal angelj v rokah z lavorjevim vencem z napisom: »To zasluži!« Ta venec bi se imel po vrhici spustiti navzdol v trenutku, ko bi se peljal Napoleon pod slavalokom. Nastal je pa ravno nekaj trenutkov pred prihodom kočije hud piš in ta hudobni vihar je odnesel lavorjev venec, in tako se je zgodilo, da se je spustila ob prihodu navzdol samo vrv z napisom: »To zasluži!«

Ljudska šola in gospodarstvo.
 »Slov. Učitelj« jako pametno piše: »Zadružništvo in živinoreja obetata biti rešiteljici kmetijske krize in zato zaslužita, da bi se jima posvetilo tudi v naših šolskih knjigah nekoliko več pozornosti! Kako pa se obravnava po naših šolah domača živina? Kratek odgovor: opis, pripomni se korist — in končano je! To je pač premalo za našega kmeta! Zakaj bi ne bil v šolskih berilih kak vzoren načrt hleva, skednja itd. Ko se po naših berilih obravnava domača živina, zakaj bi ne bile omenjene tudi razne živinske bolezni, kakor so: bolezen v gobcu in na parkljih (parkelnica), ki je nalezljiva in kužna; večkrat se še človeka prime. Druge take bolezni so: črnica, kužna pljučnica, ovčje kože ali osepnice, konjski in ovčji garji, stekline pri domačih živalih, goveja kuga itd. Upam, da bi nič ne škodilo, če bi živinskim opisom priklopili še to-le: 1. bolezni, 2. vzrok bolezni in razširjanje iste na človeka, 3. znamenje bolezni in 4. zdravljenje živali. Mislim, da bi večkrat kak oče prijel za tako šolsko berilo, ki bi mu bilo (ne samo otroku) tudi njemu nekaj kažipot; zveza med domom in šolo bi bila trdna! — To bi bilo v resnici bolj pametno, kakor pa politika.

Konsumna društva na Francoskem.
 Na predlog nacionalista Congyja je francoska zbornica sklenila zvišati za 700.000 frankov dosedanje državno podporo konsumnim društvom.

Marljivost boljša nego nadarjenost.

Mnogo je otrok, ki so jako nadarjeni in se zelo lahko uče ter so v šolah vedno med prvimi, v življenju pa ne pridejo naprej, ne dosežejo ničesar, ker niso delalni, skrbni in vstrajni, nego se zanašajo le na svoj talent. Pri njih se vresničuje basen o polžu in zajcu, ki sta tekla za stavo. Polž je, dasi počasi lezeč, vstrajno se pomikal proti svojemu cilju; zajec pa, zaupajoč na svoje noge, se je igral med potjo, čas potratil in stavo — izgubil.

Tako je tudi pri ljudeh. Mnogi vrlo nadarjeni dijaki se vsled lahkomiselnosti in brezskrbnosti izgube ali vsaj ne dosežejo ničesar, dočim postanejo drugi, slabeje nadarjeni, toda marljivi in vstrajni, vplivni in slavni možje.

Pri nekaterih se dogaja tudi to, da v mladosti duševne moči takorekoč spe in se še le v zrelejši dobi izbude; tudi taki dosežejo vspehe če so delalni, marljivi, vstrajni.

Taki slavni možje, ki so veljali v mladosti za slaboumnike in so morali prve čase svojega šolanja presedeti v sramotilni ali oslovski klopi, so bili n. pr. slavni švedski botanik Linne, znani kemik Liebig, Aleksander pl. Humboldt, francoski naravoslovec Arago, angleški zvezdoslovec Izak Newton, elektrik Davy, pesniki: Walter Scott, Bürger, Oliver Goldsmith, veliki vojskovodje: Blücher, Wellington, da tudi Napoleon I., in državnik Bismark. Tudi med svetniki se nahajajo taki, ki so veljali v mladosti za prazne glave, ki pa so v zreli dobi postali učenjaki. Taki so n. pr. sv. Albert Veliki, (Albertus Magnus), sv. Izidor, nadškof v Ševili in dr.

Zgodovina Amerike, novega sveta, nam imenuje može, ki so s pičlimi predstudijami dosegli visoka dostojanstva. Tako

Abraham Lincoln, general Jackson, predsednik Johnson, ki se je še le od svoje žene naučil brati in pisati i. dr.

Nadarjenost je pač dar od Boga, ki je, ako se ne izrabi, podobna zakopanemu evangelijskemu talentu, koji ni bil nikake koristi — zakopal se je. A marljivost je pridobljena čednost, pridobljena po neupogljivi volji. Ker je pa človeška volja prosta, da se lahko dela dobro ali hudo, zato se mora pridnost visje ceniti nego nadarjenost.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Nebo je oblačno, debele megle se vlačijo po zemlji, le tuintam se še prikaže omedlelo solnce skozi oblake in megle. Neprijazno vreme! Hrupne veselice so minole, vesela ženitovanja so sklenjena, ljudje zahajajo zopet marljiveje v cerkev k priljubljenim zornicam. V adventu smo ter pričakujemo božičnih praznikov in novega leta. Toda ta dež, ki nas moči dan za dnevom, ta ne spada v advent! Bele, mehke snežinke, ki se ti porredno zaletavajo v toplo lice in se ti drzno vsedejo na rame, na klobuk, na obleko ter potem zopet kmalu izginejo, te snežinke bi morale sedaj padati po zraku. A še jih ni, še jih ni. . . .! Tudi v našem upravnistvu je sedaj tako dolgočasno življenje. Pravim v upravnistvu, ne v urednistvu, kajti tukaj je vedno živahno življenje, neumorno delovanje. In snežnike, ki jih zdaj pričakujejo v upravnistvu, to so novi naročniki! Še jih ni, še jih ni, ker še ni novo leto tukaj! A kadar pride novo leto, takrat bodo gotovo našemu upravnistvu ljube snežinke priletele v nestetih množinah semkaj. Ze naprej pozdravljene!

V Mariboru so se zadnji petek končale občinske volitve! Izmed 30 občinskih očetov je eden social demokrat, drugi so Nemci, nemčurji in protestantje. Nemci so mnogo sleparili, da so v tretjem razredu s svojimi kandidati zmagali proti socialdemokratom!

Slovenec plemenitaš. Presvitli cesar je povzdignil odličnega slovenskega rodoljuba in velikega dobrotnika za blage narodne namene, veletržca Josipa Gorupa v Trstu v plemenitaški stan ter mu je podelil pridevek Slavinjski. Ime slavnega rodoljuba bo odslej Josip Gorup pl. Slavinjski.

Naša društva pri „Zvezi.“ V prvi polovici letošnjega leta so pristopila sledeča društva na Štajerskem k ljubljanski »Slov. krščansko-socialni zvezi«: 1. Kmetijsko bralno društvo v Bočni pri Gornjem gradu; 2. Bralno društvo na Dobrni pri Celju; 3. Bralno društvo v Cirkovcah nad Ptujem; 4. Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici; 5. Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu; 6. Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuju. V zadnjem času so še pristopila sledeča društva: 7. Bralno društvo pri Sv. Barbari pri Mariboru; 8. Kat. bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Urbanu pri Ptuju; 9. Kat. bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. Goricah. Vsa ostala naša mnogoštevilna katoliško-slovenska nepolitična društva pa naj pri prvi odborovi seji sklenejo pristop k »Zvezi« ter naj vposljejše pristopno izjavo tajniku »Pomožnega odbora za Štajersko.«

Ne obrekuj poštenih ljudij! Za vernega in zavednega Slovenca ni kmalu kaj tako razžaljivo, kakor če mu poveš, da je v zvezi s ptujskim »Štajercem«. O tem noče nihče nič vedeti »Štajercu« je to znano, za to pa si včas namisli laž, češ ta in ta mož me tudi čita. Hoče si s tem pridobiti ugled. A vselej se mu ne posreči. Tudi vrlega narodnjaka g. Fr. Primca, gostilničarja v Hotinjavasi, je hotel spraviti med svoje čitatelje. Ta pa ga je pošteno zavrnil in v zadnji številki mora »Štajerc« rad ali nerad prinesiti ta-le preklic: »V smislu § 19 tisk. zak. zahtevam, da priobčite z ozirom na dopis »Iz Hotinjevesi« v šte. 21 z dne 18. oktobra 1903. na istem mestu in z istimi črkami v prihodnjo izdajo vašega lista sledeči popravek: Ni res, da hočem »Štajerca« prebirati, res pa je, da ga ne maram čitati, ni res, da ga skoraj po siloma jemlem občinski pismonoši, res pa je, da ga nikoli nisem zahteval od njega. V Hotinji vasi, dne 3. novembra 1903. Franc Primec, gostilničar.« Hud tobak, kaj ne?

Iz Jarenine. Naši poučni shodi, katerih smo imeli že pet, se dobro obnesejo. Na predzadnjem je govoril mladenič Grandovšek iz Spodnje Sv. Kungote o pogubonosnem uplivu »Štajerca« in mladenič Franc Sekol iz Jarenine. Na zadnjem pa je govoril navdušeno in lepo zopet mladenič Franc Sekol o slovenski zgodovini. Žal, da nimamo velikih prostorov. Prihodnji poučni shod bomo naznanili v »Slov. Gosp.«, katerega ima tukaj vsaka narodna hiša. »Čebelica« lepo napreduje, akoravno že hudobni naši nasprotniki svoje jezike radi te koristne naprave brusijo.

Pobožni nemški Ptujčani. Dne 3. novembra in naslednja dva dni se je slavila v starodavnem mestu Ptuju šestnajststoletnica, odkar je umrl ondodni škof Viktorin mučeniške smrti. Naš prevzvišeni škof so izprosili v Rimu za vsakega, ki se je vdeležil slavnosti, tudi bogate odpustke. Da počastijo sv. Viktorina, in da postanejo deležni odpustkov, so tudi slovenski verniki iz okolice v procesijah prihajali v Ptuj. To je nekaj celo navadnega, misli si bo vsakdo, kaj ne? In če rečemo, da se je v procesijah tudi molilo, prepevalo, v cerkvi pa romarjem pridgalo, tudi to ni nič nenavadnega! Toda čujte in strmite, kako so se obnašali Ptujčani ob tej priliki! Ko so slišali v mestu molitve slovenskih romarjev, njih petje in pridige njih duhovnikov, postali so tako razkačeni, da so hodili se zaradi tega pritoževati k preč. g. proštu. Uho nemških meščanov je bilo seveda razžaljeno, ker je slišalo slovensko pesem, slovensko molitev in slovensko pridigo! Ali ni to skrajna nestrpnost? A še več se je zgodilo! Prišli so nemški nestrpneži celo v cerkev ter odgnali pevce in pevke, ki so bili namenjeni peti pri veliki maši! Na ta način se v mestu Ptuj od nemških meščanov nastopa proti Slovencem!! Kakor da bi Slovenci ne bili ljudje, kakor da bi bil njih jezik jezik divjakov, tako se ravna proti njim!! Cela okolica ptujška bi morala zahtevati sedaj od mesta Ptuj zadoščenje za to nečuveno žalitev! Ptujski Slovenci, pojdite med ljudstvo in povejte mu, kako se ravna proti njemu! Moliti in peti ne sme okoličan v Ptuj v svojem jeziku, pač pa sme v slovenskem jeziku kupovati pri nemškem meščanu! Ali ni to poniževalno, ali ni to razžaljivo? Ptujška okolica, vzbudi se in

zahtevaj od nemških Ptujčanov zadoščenje! Ptuj živi od Tebe, okolica, za to ne pri-pusti, da bi se tako žaljivo s Teboj po-stopalo. Na noge, ptujška okolica! Kakor ogenj naj gre od hiše do hiše: Ptuj, daj nam zadoščenje!

Sejem sv. Katarine v Ptuj je moral ptujskim kramarjem vreči lep dobiček, ker ga obadva njihova lista, Štajerc in Petauerca, tako zelo hvalita, da človek kar v duhu vidi zadovoljne obraze nemških kramarjev. Seveda, kadar jim Slovenec nosi denar, takrat so zadovoljni. Če pa Slovenec pride v Ptuj Boga molit, kakor se je zgodilo ob priliki Viktorinove slavnosti, takrat pa nemški kramar in gostilničar ne more slišati slovenskega glasa. Nemec ima Slovenca le takrat rad, če mu Slovenec nosi denar! Zapomnimo si to!

Iz ptujške okolice. Neusmiljena smrt ne prizanesa nikomur, temveč vse od kraja kosi. Iztrga majhnega otročiča iz materinega naročja. Pobere sivega starčka in pa staro ženo, ki ob palici, tudi večkrat potekne svojo britko koso po odrasli mladi. Izdere starišem veselo ljubo in čez vse drago dekle. In spet nam je pobrala v najlepših mladeniških letih Franceta Miheljaka, predsednika mladeniške Marijine družbe v Ptuj, izvrstnega pevca in gorečega tretjerednika, ki je služil že štiri leta kot strežnik bolnikov na deželni bolnišnici v Ptuj. Bolehal je že dalj časa, pa je mirno udan v voljo božjo prenašal bolezen. Umrli je v nedeljo 8. novembra. K zadnjemu počitku smo ga spremili v torek 10. novembra popoldne. Imel je res veličasten spreved z vsemi štirimi gospodi duhovniki, precejšnim številom družbenih tovarišev z Marijinimi svetinjcami in gorečimi svečami in drugega pobožnega ljudstva. Ob grobu so mu zapeli tovariši pevci zelo pretresljivo žalostinko. Potem so imeli nagrobni govor č. g. o. Peter Žirovnik v tako jedrnatih in do srca segajočih besedah, da se je vse navzoče ljudstvo na glas jokalo. Naj v miru počiva!

Ptujška gora. V 23. številki ptujškega »kričača« kvasi znani nam dopisun o zadnjih občinskih volitvah na Ptujski Gori. To je eden izmed tistih, katerega je že vse okrog zapustilo zaradi njegove častilakomnosti. Zato pa gleda velikokrat plaho okoli sebe, kakor koklja, kadar se že piščeta ne zmenijo veliko za njo. Ker vidi, da pri poštenih osebah zanj prijaznost pojema, se je začel prilizovati nekaterim Štajerčevim ljubimcem, misleč, da bi ga ti spravili k imenitni občinski mizi, da bi se tam z največjo žlico časti najedel. Zna tudi toliko povedati o našem v resnici poštenem županu, katerega vsako nedeljo vidimo pri sv. maši, česar pa o tem Štajerčevem dopisniku še ob velikih praznikih ne moremo reči. Blagi dopisunček! Dve očesi sicer imaš, a bodeš si že moral še za dve stekleni poskrbeti, da boš vendar videl, da na spodnji strani nove šole je itak prostoren vrt, na desni strani je mimo peš pot med ograjami, na levi je spet eno poslopje, in spredaj je pa občinska cesta. Kje toraj hočeš ti imeti vrt, menda na strehi šolskega poslopja ali sosednih hiš? Kaj pa ti stopnjice proti gosp. Hufnaglnu tako oči trgajo? Hvaležni moramo biti župljani temu gospodu za to, da je iz lastne blagajne to oskrbel. Pišeš, da bi bilo dobro, da bi se pobočje obkolilo. No, to ni silno, kar stari ljudje pomnijo, da še tam dol nikdo ni padel, ker je na

glavnem trgu tako široki prostor, da lahko deset vcvov vstric pelja. Le torej tako naprej, dopisun, če Bog dá, bomo že še videli, kako boš ti sad tvoje setve žel.

Gorčan.

Iz Korondičberga. Ko nekega dne žalosten opazujem skozi respektin raz holmea, pod katerim imam svoj brlog, ali se bo že skoraj zvedrilo ali ne, obrnem se proti jugovzhodu ter začnem opazovati glavni trg boifanskega mesta Biš. Ko pa pogledam proti Mateja Kocmuta hiši, ostrmim. Ne morem verjeti! V hiši na mizi ležal je paternoster in molitvenik, iz katerega je Matija poprej nekaj bral. Ven iz kota pa je prilezla grda ptujška korondiča in stari začel jo je božati od glave do repa ter z veseljem vse prebral, kar je imela na sebi popisanega. Žalosten, da sem se tako kruto varal, ker sem imel poprej tega starčka za najbolj pobožnega moža pri Sv. Boifenu, sem se napotil proti svojemu brlogu; pa ko sem se vračal, zapazim na svojo veliko veselje, da se je začelo jasiti in bom najbrže mogel v kratkem prirediti velik lov z novim električnim cepiklom; čeravno nekateri trdijo, da velikega lova ne bo, ker so cepiklisti zasledili. Pa ne čudite se preveč, gospod urednik, ko Vam povem, da so jih v celnem Korondičbergu, ki obsega tri fars, zasledili celih edenindvajset; pa še med temi nisem jaz zraven! Pa predno bodo mene zasledili, dobili jih bodo gotovo čez petdeset. Da pa si ne bodo korondičevi pristaši preveč trli glave, jim naznanjam, da tedaj, ko bom obhajal desetletnico dopisništva, se bom sam izdal. To pa ne bo tako hitro, ker sem še sedaj komaj začel dopisovati četrto leto. Če pa kateri noče tako dolgo čakati, da bi tedaj za cepiklista izvedel, pa lahko pride že sedaj mene vprašat. Cepiklist Vohajzanjim.

Velika Nedelja. Letošnji smrtonosni jesenski čas je zahteval tudi iz naše Marijine družbe svoje žrtve. Dve izredno pridni in vzgledni hčerki Marijini je presadil nebeski Vrtnar v svoj večni lepi vrtec, kjer ni trpljenja in gorja, kjer ne mori več nobena mrzla slana nežnih cvetk, katere še so se komaj začele razcvetati ter še bi tako rade cvetele, ah, tako rade dehte... 24. oktobra smo položili v naročje hladni zemlji Marijo Anderlič, želarsko hči iz Mihovec, in 11. novembra smo spremili k zadnjemu počitku Roziko Schmidl, c. kr. poštno ekspeditorico. [Obe je pobrala neizprosna smrt v cvetju njunega življenja. — Kakor se zlato čisti v ognju vseh primesi, tako je dopadlo nebeskemu Ženinu, ljubitelju čistih src, očistiti tudi ti dve hčerki Marijini v dolgo-trajni, zelo mučni bolezni, vseh, tudi najmanjših madežev ter jima dati priložnost, vplesti si v svoj deviški venec tudi mnoge druge bisere za dolgo večnost. In res smo občudovali pri obeh pravo mučeniško potrpežljivost in udanost v voljo božjo. Da, marsikatero srce se je krčilo sočutja pri pogledu na bolnici, a vsakdo je zdihiel: res, tako more trpeti in umirati le dobra hčerka Marijina! Posebno sočutje še je vzbujala po celi župniji priljubljena gospica Schmidl-nova. Tukaj rojena, je že od nekdaj kazala svoje sočutno, blago srce do vseh ljudi. Odkar pa je pomagala svoji blagi mami na pošti, ni prišel nikdar na pošto tako raven ali neveden človek, da bi mu Rozika ne svetovala in ne postregla z največjo ljubeznivostjo in blagohotnostjo. In ko se je leta 1901. ustanovila tukajšna

Marijina družba, bila je gospica Rozika ena izmed prvih, ki se je vpisala. Društvena pravila je imela za sveto postavo svojega življenja in nikdar se ni sramovala javno nositi Marijino svetinjo ter se vdeleževati skupno z drugimi, tudi najbolj revnimi tovarišicami, družbenih slovesnosti. Toda Rozike ni več med nami. Po dolgi, nad tri mesece trajajoči bolezni, je izročila dne 9. novembra svojo blago, čisto dušo v roke nebeskemu Ženinu. Pogreb je bil res veličasten. Mnogo gospode, celo iz najdaljših mest, je prihitelo pokropiti in spremit k večnemu počitku povsod priljubljeno gospico. Marijina družba fantov kakor deklet, ki so belooblečene nesle truplo pokojnice, pa je bila pri spovedi skoraj polnoštevila. Mnogo udov je pre-jelo na dan pogreba sv. zakramente ter darovalo za blago pokojnico sv. obhajilo. Pretresljiv pa je bil prizor na pokopališču. Moške v vojaških in drugih uniformah, — med njimi tudi zaročenec pokojne, — kakor vsa nedogledna množica je glasno ihtela ter se ni hotela ločiti od ljube rajne hčerke, sestre, prijateljice... Še le čez dolgo se je razšla množica. Zdaj pa krije tvoje deviško telo, zvesta hčerka Marijina, težka odeja zemlje in — vencev, tvoja duša pa naj uživa v miru zasluženo veselje v nebesih ter prosi tudi za nas zapuščene, tvoj duh pa ostani vedno živ med tovarišicami, hčerkami Marijinimi, ter jim kliči v živ spomin vedno one lepe besede turobne žalostinke, katero so ti zapele v slovo zapuščene prijateljice:

„Kdor otrok je zvest Mariji,
Smrti naj se ne boji;
Luč nebeska mu zasije
Ko ugasnejo oči.“

Slovenjegraška kmetij. zadruga.

Slovenjegraški nemčurji se grozno jezijo, da slovenska zadruga tako dobro prospeva in da slovenski kmetje ne hodijo več radi k nemškutarskim trgovcem, odkar imajo lastno zadrugo. Vsled tega so zlobni nemčurji v »Štajercu« in drugih nemških listih razglasili naenkrat obrekovalni glas, da je zadruga v konkurzu. To je seveda laž in »Štajercu« se je bilo treba bati, da bo tožen. Tožbe pa se je zbal in v zadnji številki mora nemčurski junak vse preklicati, kar je pisal ter se s tem pred lastnimi bralci postaviti za lažnika. Ne verjamite nemškim listom!

Bivši tajnik celjskega okrajnega zastopa Josip Kosem je bil pred porotnem sodišču v Celju obsojen na pet let ječe, ker je poveril pri okrajnem zastopu nad 40 000 K, od katerih še 25 000 ni pokritih. Mi nočemo niti besedice reči v zagovor Josipa Kosema in smo tudi mnenja, da ne sme okraj niti vinarja škode trpeti zaradi tega poverjenja, ampak nesramno vedenje nemških in nemčurskih časnikov moramo odločno zavrniti. Ti sedaj s posebno s astjo povdarjajo, da je bil Slovenec. Nemci in nemškutarji morajo vedeti, da še mi nismo pozabili na njihovega tata in goljufa Mravljaka, ki odvaga dva Kosema in je neprimeroma več škode in žalosti naredil kot Kosem. In ta Mravljak je bil čislán od Nemcev, njih voditelj, a na tihem je kradel in goljufal. Pometajte pred svojim pragom!

V Brežicah je otvoril Matajzov komi Šver lastno trgovino. On je kakor Matajs nemčurskega mišljenja in nasprotnik slovenskega narodnostnega gibanja. Skraja

bo seveda še previdno postopal, potem pa bo naredil kakor vsak nemčurski trgovec: Ko bo obogatel, volil in delal bo proti Slovincem!

Iz Mrčnih sel pri Koprivnici. Pozor! Občani iz Mrčnih sel, blüza se volitev župana. Koga bote volili? Može volileci! Vzdrnite se iz spanja, ter oglejte se malo okrog sebe, videli boste, da si lahko pomagata. Volite si za župana značajnega, narodnega moža, ki bode deloval za blagor občine in ne v blagor svojega grla. Stojte trdno na dan volitve! Ne dajete premotiti od tistih, ki se Vam prilizujejo v ovčji obleki, pa so zgrabljivi volkovi.

Duhovske vesti. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Jožef Plepelec od Prihove v Slivnico pri Mariboru; Anton Kovačič od Slivnice pri Celju na Prihovo; Jožef Kavčič od Sv. Kunigunde na Pohorju v Ljubno; Alojzij Musi iz Ljubnega v Rečico; Jožef Kostanjevec iz Rečice kot provizor v Soboto; Franc Bratusek k Sv. Miklavžu pri Ormožu; Jožef Trafenik iz Galicije kot provizor v Loko.

Spremembe v štajerski minoritski provinciji. P. Alfons Svet je prestavljen kot župni upravitelj k Sv. Trojici v Halozah; P. Karol Belšak, gvardijan na Dunaju kot gvardijan in župni upravitelj v Ptuj; P. Andrej Brdnik, kaplan v Št. Vidu pri Ptuj je imenovan župnim upraviteljem istotam; P. Norbert Povoden je prestavljen kot kaplan v Ptuj in P. Rafael Potrč kot kaplan k Sv. Vidu pri Ptuj.

Koroške novice. V nedeljo, dne 22. nov. je na Koroškem bilo pet slovenskih shodov. Po posredovanju katoliško političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, so Slovenci zborovali v Prevaljah, v Šmihelu nad Pliberkom, v Št. Jakobu v rožni dolini, na Trati pri Glinjah in v Hodišah. Povsod so bili z navdušenjem sprejeti odločni ugovori proti nečuvnim krivicam, ki se koroškim Slovincem gode v šoli in na sodnji. — Na Jezerskem je umrl narodni učitelj g. Val. Legat; mesto umrlega je nekoliko časa potem podučeval g. M. Hercele, ki pa je bil letos imenovan za šolskega voditelja v Vogrče. Dne 15. okt. letos bi se naj na Jezerskem šola začela. Gospod župnik Lubej so začetek šole označili iz prižnice, otroci so prišli, na učitelja ni bilo. Po sv. maši so šli domov. In sedaj čaka že čez en mesec nad sto šolskih otrok brez šolskega pouka na učitelja, kateri pa od nikoder ne pride, ker šolska oblast za šolo učitelja preskrbeti neče. — V Libučah pri Pliberku sta obhajala še čvrsta in zdrava 50letni jubilej svojega zakona Juri in Žefa Valentar, p. d. Hanslna. Ravnotam so dne 19. nov. na pokopališču v eno in isto jamo skupaj pokopali dve sestri 80letno Katro in 76letno Trezo Cgler iz Ponikve. — Dne 22. nov. je bil na župniji v Hodišah umeščen novi župnik č. g. Iv. Šporn. Popoldan istega dne pa je v Hodišah zborovala Ciril in Metodova podružnica za Kotmaroves in okolico. — V Celovcu je dne 20. nov. umrl deželni poslanec in odvetnik dr. M. Abuja. Rajni je bil sicer slovenskih starišev sin, doma iz Blač ob Zili, pa sčasom se je izneveril svojemu narodu. Nasprotniki so znali zmožnega moža dobro porabiti v boju zoper Slovence. Daleč okoli je bil na glasu kot izvrsten odvetnik in

govornik. Je pač bil rodom Slovenec. Pred smrtjo je udano sprejel sv. zakramente. Pogreb je bil velikanski. — Banka Supan v Celovcu je poslala na Dunaj v navadnem rekomandiranem pismu 400 kron, ker se je hotela ogniti visoki poštnini. Pismo je brez sledu izgnilo in zato se vrše po vseh poštah stroge preiskave. — Vetrinji pri Celovcu ni velik kraj. Glede vode pa je tako ugodno oskrbljen, da dobi električno razsvetlavo. — Šentrupertska nar. šola pri Velikovcu dobro uspeva. Letos šteje 212 otrok. Podpirajte jo Slovenci!

Za pravice slovenskega jezika. Nemški sodniki na Koroškem nočejo več pripustiti, da bi se v sodnih dvoranah obravnavalo s strankami slovenski. Mnogi sodniki res niti slovenski ne znajo! Vsled tega pa se je bati, da Slovenci v sodiščih ne najdejo pravice, ker ne morejo povedati v tujščini, kar bi radi, in ker se sodnik z njimi neče ali ne more razumeti! Za to je postala med koroškimi Slovenci velika nevolja zaradi razmer pri sodiščih. Slovenski državni poslanci, obojiti štajerski poslanec dr. Ploj, so se toplo zavzeli v državnem zboru za koroške Slovence ter se pritižili čez krivice, ki se jim gode. Dne 26. novembra pa je šlo posebno odposlanstvo koroških Slovencev na Dunaj, da tam stori potrebne korake za veljavo slovenskega jezika pri koroških sodiščih. V odposlanstvu so bili: dr. Brejc, Grafenauer, Janežič, župan Kobentar iz Št. Jakoba, ter posestnika Majer in Božič. Bili so pri načelnikih slovanskih klubov, kateri so jim obljubili, da jih bodo podpirali. Ob pol 3. pa jih je sprejel ministerski predsednik Körber. Dr. Körber je bil navidezno silno presenečen, ko mu je odposlanstvo dokazalo, da Slovenci na Koroškem ne zahtevajo ničesar novega, marveč, da tirjajo samo one pravice nazaj, katere so do nedavnega časa še brez ugovora mirno uživali in katere so tudi sodnijske oblasti uvaževale. Dr. Körber je odposlanstvu izjavil, da sme biti prepričana, da bode vestno pazil, da se bodo strogo izvrševale vse zakonite določbe, da si bode dal predložiti vse sodnijske zapisnike in bo ukrenil vse, da se ne bodo kršili zakoni. Slovenski poslanci so po svojem predsedniku dr. Šusteršiču vložili tudi posebno vprašanje na pravosodnega ministra zaradi Slovincem sovražnega nastopanja koroških uradnikov ter navedli vse njihove protizakonite čine. Koroški Slovenci naj zahtevajo tudi, kakor mi štajerski Slovenci, da naj bodo na slovenski zemlji nastavljeni samo slovenski uradniki, ki naše ljudstvo in naš jezik ljubijo, ne pa sovražijo.

Iskrena prošnja. Približuje se zima, mraz. Sočutje imamo z drobnimi ptičkami, ki pridejo v zimskem mrazu zavetja in živeža iskat k našim hišam, — in z ubogimi otročiči, ki dohajajo dostikrat od daleč in zelo slabo oblečeni v šolo, bi ga ne imeli? Izmed vseh 212 našo »Narodno šolo« obiskajočih otrok so večina ubogih starišev. Živo potrebujejo za zimo obuvalo in tople obleke. Na kvaterno sredo, dne 16. grudnia tega leta se bo v naši šoli priredila zopet običajna slavnostna božičnica. Udano podpisano šolsko vodstvo usoja si zopet potrkati na blaga srca slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj z iskreno prošnjo, naj pridejo mu na pomoč z raznimi darovi v blagu, sosebno pa v denarju.

Ker pa je čas že zelo kratek in stane veliko truda in časa, da se darovi za toliko otrok nakupijo in uredijo, tedaj uljudno prosimo, naj se nam blagovolijo blagohotni darovi prav kmalu poslati. Za vso dobrotljivost se vsem blagim dobrotnikom že poprej zahvaljujemo in kličemo prisrčni Bog plati! V Št. Rupertu, dne 16. listopada 1903. Vodstvo »Narodne šole«.

Iz Celovca. V sredo, dne 25. nov. je sklicalo katoliško politično društvo v Celovcu zaupne može iz slovenske Koroške. Shod je bil dobro obiskovan. Govoril je najprej izvrstno o žalostnih razmerah pri sodnih gosp. deželnih poslanec Grafenauer. Predložil je zaupnikom v podpis resolucijo, v kateri se vlada pozivlja, naj bode pri sodiščih tudi Slovincem pravična. Drugi govornik, šentjakovski gospod župnik Ražun, je v jedrnatih besedah slikal žalostne šolske razmere na slovenskem Koroškem. Predložil je potem načrt, kako da se naj končno uredi šolstvo na Koroškem. Tretji govornik je bil g. dr. Brejc, odvetnik v Celovcu. V izbornem svojem govoru nam razloži svoje misli o političnem delovanju koroških Slovencev, kakošno da od sedaj naj bode. Po govoru se je vnela živahna debata, pri kateri je padla marsikatera pikra opazka in se je izreklo ogorčenje nad postopanjem katoliških Nemcev v zadnjem zasedanju deželnega zbora. V razgovor je prišla tudi potrebna preustrojitev »Mira«. Znani požrtvovalni delavec na gospodarskem polju č. g. Podgorc nazadnje vspodbuja navzoče, da koroški Slovenci poleg svojega političnega in verskega delovanja ne smejo zanemarjati gospodarske strani. Poda tudi načrt, kako naj posebno na obmejni strani skrbimo, da rešimo kmeta iz kremplev nasprotnikov. Skrbeti moramo tudi, da dobimo Slovenci svojega zastopnika pri deželni kmetijski družbi, da ne bodo povsod v takozvane »Gaue« izvoljeni sami nasprotniki. V prisrčnih besedah se nazadnje spomni č. g. Poljanec odločnih zagovornikov koroških Slovencev, g. Grafenauerja in g. dr. Brejca ter jima izreče v imenu zaupnikov zatiranega naroda slovenskega na Koroškem zahvalo in zaupanje. Dal ljubi Bog, da se od lepih misli in načrtov, ki so se sklenili na zaupnem shodu uresničijo vsaj nekateri, in da bi voditelji koroških Slovencev v pravi ljubezni in jedinstvi delovali za slovensko ljudstvo v tužnem Korotanu, ki je bil nekdanj naš, pa ne sme nikdar postati nemška lastnina.

V celovškem bogoslovju je letos 50 bogoslovcev. Od teh je 17 Slovencev in sicer so v IV. letu gospodje: Miklavč Jožef, Sadjak And. in Smčdej Franjo. V III. letu gospodje: Dolinar Ivan, Jelenec Vekoslav, Linasi Jož., Lučovnik Ivan, Vart Jožef, Vuk Franjo. V II. letu gospodje: Lakner Valent, Sekol Ivan, Ulbink Tomaž. V I. letu gospodje: Benetek Tomaž, Hafner Ulrik, Karner Edmund, Schiller Janko, Tojako Rok.

Spod. Dravograd na Koroškem. V pondeljek, dne 23. novembra t. l. smo imeli tukaj občinske volitve, pri katerih je naša kmetjska stranka propadla. Naši kmetje so temu največ sami krivi, ker se za volitve niso nič zanimali, nasprotno so pa naši nemčurji na vso moč agitirali. Pred volitvijo sta bila dva nasprotnika pri odborniku, postavljenemu od kmetov ter ga prosila, naj v tretjem volilnem razredu agitira za nemčurske kočarje. Kajti v

tretjem razredu nemčurji niso imeli upanja, dobiti dosti glasov. Obljubila sta, da bodo nemčurji, ki so večidel v prvem volilnem razredu, volili kmetske odbornike. Kmetski odbornik je seveda šel na limanice, misleč, ako prvi volilni razred besedo drži, potem je itak dobro, kajti potemtakem bi bilo purgarjev in kmetov vsakih polovico v odboru in s tem bi bili tudi mi kmetje zadovoljni. Ali čujte in strmite, kakšni so nemčurji. Po volitvi prvega volilnega razreda se je pokazalo, da purgarji, razven kmetov Vranik, Wölbl in Urk, katerim vsa čast, v prvem volilnem razredu niso nobenega od kmetov postavljenega odbornika volili, dočim so kmetje v tretjem volilnem razredu za purgarske kočarje glasovali in tako pokazali, da so mož beseda in ne babe. Edino to nas veseli, da purgarji take zmage ne morejo imenovati častne. Vprašam vas, ali je to tudi »fortschrittlich«? Nam kmetom pa naj bode to prihodnjič v svari. Zdaj so se naši nasprotniki v pravi luči pokazali in mi vemo, kaj naj storimo pri prihodnji volitvi. Takrat bomo tudi mi kmetje pokazali, da smo »fortschrittlich«, ko boste nemški purgarji iz občinskega odbora »marširali«. Kajti takrat se bomo mi krščanski kmetje zjedini in odklenkalo bo vaši večini v občinskem zastopu. — Več kmetov.

Škocijan. Prav radi sedaj pri nas prebiramo lepe knjige Mohorjeve družbe, ki šteje v naši fari lepo število 123 udov. Zraven pa še nam dela kratek čas Mir, Naš Dom in Bogoljub. Tudi Glasnik najsvetejših Src ima precej naročnikov. Da smrdljive golazni, ki sliši na ime »Štajerc«, pri nas ne manjka, kdo bi tajil? V naši fari imamo nekatere tako korajžne fantke, da so proti njim Makedonci, ki Turke baje s kostmi vred hrustajo, le bojzljive šalobarde. Pišejo po »svejt« okol pisma, v katerih grozijo z vsemi mogočimi strahovi, podpisati pa se vendar ne upajo. In ko bode spet enkrat kaki tabor v Škocijanu, tedaj jim pride celo velikovska fakinaža na pomoč; to je korajža. No! no! Neka stvarca se rada napihuje in poči. V Škocijanu pa smo zborovali in še bomo večkrat zborovali, če je potem Vam, liberalnim nemškutarčkom, prav ali ne! V nedeljo, dne 15. novembra smo imeli pri nas veličasten pogreb. Zagreblji smo »starega Vovkovega očeta«, Anselma Hofmajerja, brata tudi že rajnega prošta g. Hofmajerja v Dravogradu. Rajni je prebival pri svojem sinu Šimenu Hofmajerju po dom. Greifu v Klopincu. V petek, dne 13. nov. zvečer podal se je iz sobe v lopo, padel ter bil mrtev. Varuj nas Bog nagle in nepredvidene smrti!

Duhovske zadeve. Č. g. Jos. Fugger, provizor v Kampu, je imenovan za župnika v St. Janžu v Rožu. — Umrl je dne 10. nov. č. g. J. Pajdar, župnik v Škoficah v Labudski dolini, rodom Čeh. Dosegel je 38 let. Porodil se je dne 15. okt. 1865. v Domažlicah na Češkem. Bil je vzgleden duhovnik in zelo priljubljen. N. p. v m. — Prestavljeni so: g. provizor Iv. Česky iz Lipe v Javorije; g. proviz. Jan. Loigge iz St. Janža v Rožu v Pečnico; g. provizor Pet. Sorger iz Roj v Tveng; g. kaplan J. Keuschnig iz Trga za provizorja v Kamp; g. J. Rescher iz Tvenga v Trg. — V stalni pokoj je stopil č. g. S. Bachmaier, župnik v Rojah. — Težko zbolel je č. g. Fr. Šavbah, dekan v Domačalah. — Prestavljena sta gg. Iv. Hornbök, kaplan v

Trbižu, v Pliberk; g. Fr. Božič, kaplan v Pliberku, za provizorja v Javorije; g. Iv. Česky ostane na Lipi. — Za provizorja v Škoficah v Labudski dolini je imenovan g. Iv. Larcher, ki je doslej služboval v Braziliji.

* * *

Tri znamenja hude zime. Gozdarji, zeliščarji in drvarji prorokujejo letos hudo zimo. Te svoje trditve utemeljujejo na sledeči način: Gozdarji in drvarji pravijo: Če odsekaš na Vseh svetnikov iz bukve treščico in je suha (kar je bila letos) potem bo zima huda, če je vlažna, potem bo zima mila. Zeliščarji trdijo: Če se kebrji in ogrei zgodaj zarijejo tako globoko v zemljo, da pridejo pod korenine svedrca (encijana) tedaj bo huda zima. Tudi to so že letos opazili v začetku novembra. Tretje znamenje hude zime so slednjič gosi. Že 31. oktobra so se selile divje gosi v južne kraje, kar je znamenje zgodne in hude zime. Tudi domača gos naznanja letos hudo zimo. Na Martinovo je bila namreč prsna kost pri zaklani gosi bela in ne rujava.

O ženskih pogovorih. Neki zloben angleški statistik je izračunal v odstotkih o čem ženske govore. Ženske govore: o svojih uslužbenkah 20 odstotkov, o otrocih 18, o sosedih 15, o oblekah 15, o gledališču 10, o zdravskih in domačih sredstvih 9, o cerkvi 5, o splošnih zadevah 5, o soprogu 3, o leposlovju i umetnosti 0.

Zaigrana soproga. V Krakovu je neki strastni igralec zaigral vse svoje premoženje in končno še svojo prisotno soprogo. Ko je dobilec hotel svoj dobiček vzeti, vsprejela ga je zaigrana soproga s takimi zausnicami, da je takoj prostovoljno odstopil dobiček. Končno je priložila še svojemu soprogu nekoliko prav gorkih zausnic.

O nevarnosti šolskega črnila. Kakor je pred kratkem preiskovanje šolskega črnila pokazalo, nahaja se v črnilu pogosto plesen in druge zdravju škodljive bakterije, posebno v takem črnilu, katero se precej po uporabi ne zakrije. Majhne živali, kakor: morski prešički, miši in podgane, katerim so te bakterije vcepili, so poginile čez malo dni. Iz tega izvirajo žalostni dogodiljaji, da je lahko ranjenje z v črnilu pomočenim peresom povzročilo zastrupljenje krvi in smrt dotične osebe. Mnogo otrok ima slabo navado, devati peresa v usta in jih lizati, tako da pridejo te nevarne bakterije s slino v želodec ter povzročajo tam, četudi ne zastrupljenje krvi, kali raznih nevarnih bolezni. Drugi zopet polizejo packo, ki so jo napravili v šolski zvezek. Radi tega je dolžnost starišev in učiteljev, opozoriti otroke na nevarnost in škodljivost črnila, in jim te napake pravočasno odvaditi.

Papiga pregnala tatove. V stanovanje neke pariske dame so v njeni odsotnosti nedavno vdrla o polnoči tatje ter nabrali na kup raznih dragocenosti. Tedaj se je oglasilo iz sosednje sobe prav razločno: »Dober dan gospodje! Prosim sedite!« Tatje seveda niso slusali vljudnega vabila, temuč so zbežali, pustivši v sobi večji del nabranega blaga. Drugi dan je sporočila sosedja policiji, da so vrata v sosednje stanovanje vlomljena. Takoj je prišel policijski komisar z moštvo preiskavat. Med pregledavanjem jih je začel nekdo grdo psovati iz sosednje sobe. Policijski komisar je brž skočil v sobo misleč, da

mu je treba zgrabiti človeka, ki je razžalil stražo. Zagledal pa je papigo, ki mu je ravno tako vljudno kot prejšnjo noč tatov zaklicala: »Dober dan gospodje! Prosim sedite!« Sedaj je bilo redarjem znano, kdo je tatove odgnal.

Najmanjši človek. V neki prazni trgovini v Piazzii piccolli v Trstu sta dva premetena »podjetnika« že celi teden kazala za 20 kr. vstopnino »najmanjšega človeka na svetu.« Veliki lepaki po voglih so naznanjali to čudo in radovedneži so kar drli gledat. Samo v nedeljo sta skupila nad 200 gld. Ljudem se je kazal nekaj moški nestvor, o katerem sta »podjetnika« trdila, da je 22 let star ter govori angleško, špansko in portugalsko. V ponedeljek je prišlo nekaj gospodov, ki so si tega nenavadnega moža od blizu ogledali ter spoznali, da je to — obrita opica. Brž so šli povedat policiji, a ko je ta prišla, bil je lokal zaklenjen in sleparja sta izginila z opico vred.

Kako je častniški sluga svojemu gospodu pregnal kolero. Ko so leta 1855. v nekem mestu, v katerem je bila vojaška posadka, raznesli vest, da se bliža kolera, dal je neki poročnik svojemu slugi naslednji vkaž: »Kakor hitro opaziš, da se barva mojega obraza spreminja in mi gre na bluvanje, pošlješ po zdravnika, vzameš takoj krtačo in me drgneš z vsemi močmi.« Neko jutro pride poročnik od neke veselice domov, bil je bled in vpaden, in tudi slabo mu je prihajalo. Sluga je hitro poslal po zdravnika, in začel poročnika z krtačo drgniti. Kmalu je bil obraz ves črn. Zdravnik pride in — »to je kolera«, zavpije, »hitro po štabnega zdravnika.« Štabni zdravnik pride, preišče bolnika in vpraša slugo: »Kako je to, da je gospod poročnik tako črn?« Sluga odgovori: »Drgnil sem ga s krtačo za čevlje!« Brez zdravniške pomoči je bolnik ozdravel; potreboval je le kos mila, da je pregnal sledove kolere.

Pijan vol. Na nekem dvorišču v Moslavini so pretakali vino. Vino so iz soda točili v škafe in nosili v klet. Hlapec, ki je imel med tem drug opravke, je pozabil poln škaš vina na dvorišču. Prišel pa je vol, ki se je na vrtu pasel, na dvorišče, zagledal vino, in ker je bil žejen, je pil. Izpil je vse vino. Na to pa je začel bezlati po dvorišču, biti z nogami in strašno dreti se. Poznalo se mu je tudi, da se močno opoteka. Polivali so ga z vodo, da se je streznil. Na viden način pa kaže sedaj izkušena žival, da se je v nesreči izmodrila. Če zagleda v škafo vodo, se previdno bliža in natančno prepriča, če je v škafo res — voda.

Vremenski prerok. V Hebu živi Adam Christof, ki je v hebski okolici znan radi svojih prerokovanj. Prorokoval je, da bode bodoča zima zelo huda. Hud in dolg mraz bo vladal in posledica temu bo, da bodo studenci dajali vedno manj vode, in da bodo trpeli vsled tega ljudje in živali. 10., 15., 21., 23., 24., 25., 28. in 29. novembra so dnevi, ko bode zelo snežilo (!) 7. in 8. december sta osodepolna dneva, 12., 15., 20., 21., 23., 24. in 25. december bodo pa zelo kritični dnevi.

Odtiski prstov izdali roparje. Na čuden način je londonska policija našla provzročitelje uloma v prodajalno nekega zlatarja. Vlomilci so odnesli dragocenosti za več tisoč funtov šterlingov. Dolgo časa jim ni bilo mogoče priti na sled. Končno

je odkrila policija na stekleni strehi odtiske prstov, jih fotografirala ter primerjala z odtiski vseh kaznjencev, ki jih ima policija shranjene. Spoznala je, da so ti odtiski zelo jednaki odtiskom slavnega vlomilca Elliotta. Policija je torej zasledovala tega in njegove tovariše ter jih slednjič v stanovanju aretovala. Vendar je še negotovo, če ji bode mogoče ta vlom dokazati, ker pri njih niso našli še nobenega vkradenih predmetov.

O srbskem kralju Petru so raznesli židovski listi najrazličnejše vesti med svet, med drugimi tudi vest, da ga je zadela kap, kar je popolnoma izmišljeno. Kralj je popolnoma zdrav in kap je pobozna želja onih, ki bi radi v kalnem lovili.

Cesarstvo na prodaj. Pariški listi naznanjajo, da se v novembru prodaja na javni dražbi takozvano Sandwich-otokje, obstoječe iz 8 otokov. Cena je samo 2500 frankov. Prodajalci so Amerikani, katerim so se otoki leta 1898 prisodili. Cena je zato tako nizka, ker so štirje otoki gole skale, na katerih ne more nihče živeti, na ostalih pa živi le nekaj dijakov. Vkljub temu bo gotovo dovolj kupcev, ki bodo z naslovom vladarja lovili bogate neveste po kopaljščih. Tudi ima kupec pravico ustanoviti svoj red ter ga častilakomnim bogatašem prodajati.

Sala na železnici. Stari oče se je vozil s svojim 9letnim nečakom po železnici. Seveda je kupil zanj le polovično karto, ker nečak še ni dopolnil 10 let. Kar se vlak na sredi pota nenadoma vstavi. Stari mož je bil potegnil za zasilno zavornico in se proti sprevodniku tako zagovarjal, da je njegov nečak ravnokar dopolnil 10. leto in da železniške uprave ne mara goljufati; doplačal bode vso voznino.

Siten popotnik. »Prosim, dajte mi vozni listek za tja in nazaj.« Uradnik: »Kam pa se hočete peljati?« Popotnik: »K svaku.« Uradnik: »Kje pa stanuje Vaš svak?« Popotnik: »Kaj vam to mari, dajte mi vozni listek, pa je, nimam časa.«

Povračilo.

Slabe volje sedi zvečer gospodar Jože s svojo soprogo ter jo pogleduje jeznega obraza. Več časa molčita in nobeden ne zine besede.

»Torej to imam od tega,« začne naposled gospodar, »vso gotovino sem žrtvoval, ker sem pomagal temu pobalinu. Šest sto trdih dolarjev sem moral zanj šteti, da bi se še ne zapletel v sodnijske sitnosti. Pa naj mi le še enkrat pride v hišo.« — in tu pograbi ves besen težko palico.

»Za božjo voljo,« joka žena »brata pa vendar ne bodeš pretepall!«

»Moje hiše ne zapusti več živ,« kriči in kolne. — Mlada žena si pa ihteč zakrije obraz.

Jeza moževa je bila opravičena.

Pred štirimi leti si je njegov brat Jakob omislil lastno domačijo, in on mu je pri tem gmotno pomagal, in kjer si je oni kaj izposodil, se je on imenoval poroka. Brat pa je šel — žal bolj rakovo pot, kakor naprej. Ko je pa prišel čas, da bi dolge poplačal, je zmogel komaj polovico, in upniki so prišli nad poroka, kateri je moral položiti šest stotakov.

Od tedaj je živel vedno v največji jezi in je gledal samo na to, kakor bi se maščeval.

Bilo je sredi decembra. V sobi je bilo vse tiho, kar zavpije žena na ves glas; na pragu je stal brat njenega moža. Par trenotkov je bil gospodar Jožef, kakor bi okamenel, nato pa plane po konci in drvi s kletvijo v ustih proti lastnemu bratu.

»Jožef, odpusti, usliši me!« zakliče brat Jakob. Tudi žena prosi moža za božjo voljo, — pa zaman. On pograbi sekuro in mahne proti bratu.

»Jože, Jože, odpusti mi!« zakliče žena in prime moža za roko.

»Bodite zdravi — za vedno!« se začuje Jakobov glas, in z naglimi koraki zapusti hišo lastnega brata.

Ni ga bilo od nikoder več. —

Več let je že preteklo. Jeza Jožefova se je polagoma ohladila, in dobre letine so sčasoma nadomestile to, kar je zgubil zavoljo brata. V istem času so tam delali tudi železnico, in Jožef je prodal kos svojega zemljišča za lep denar.

Popoldne je. Jožef in žena sta pregledovala polje. V tem hipu pa začuje žena klic na pomaganje. Oče pogleda tja, in lasje se mu ježijo od strahu. Na železničnem tiru se igra štiriletna hčerka, ki ni zapazila prevelike nevarnosti, kajti lokomotiva je bila že tako blizu, da že ni bilo skoro pomagati mogoče. Žena, ki je hitela tja, bi bila gotovo prepozno prišla.

Ravno takrat hiti neki mož po cesti. S silnim skokom na tir in zopet nazaj — je rešil otroka. Bil je že najskejnji čas. Vsa zasopla je prihitela mati, da bi se tujcu zahvalila, toda ona ostrmi in gleda nepremično rešitelja otroka.

»Je-li to tvoj otrok, Neža?«

»Jakob, si li res ti?« je šepetala žena presenečena in ona ga je prišla za roko, da bi ga peljala v hišo. Sedaj je tudi Jožef sem prihitel.

»Odpusti Jožef,« mu naproti zakliče »prišel sem, da poravnam, kar sem ti dolžan.«

Toda Jožef ga ne pusti dalje govoriti. »Odpusti mi ti, ker sem te tako žalil. Kar sem po tebi zgubil je malo, — kar si mi pa ti ohranil, za to te more le Bog poplačati!«

M. G.

Veselje in žalost.

Dve sestri, veselje in žalost, sta obhodile ves širski svet. Mnogo ste po zemlji si nagledale, veliko poskusile, za sešó povsodi vidljiva znamenja svojih stopinj zapustile. Vedno ste iz pota druga drugi šle. Kedar je ena prišla v kako ves, se je že druga iz nje pobrala; in če je ena stopila pod streho kake hiše, je že druga bila čez prag. Enkrat se vendar snidete; mnogo druga drugi potočite, ter se pogovarjate o raznih stvareh. Dokler ste si srca izpraznile, so pretekli celi tedni. Manjkalo pa tudi ni grenkih, ki ste jih druga drugi povedale. — Veselje žalosti oponaša, kako neusmiljenega srca da je, ker druga ne ve, kakor ljudi stiskati in žaliti, grenkost po svetu saditi. — »Pred tebo vse beži in se skriva, bodi mlad ali star, mož ali žena. Vsacemu si nepovoljen, trdosrčen gost. Jok je tvoj tovariš, grenke solze so ti pijače, katerih ti pa tudi nikoli dovolj ni. Kakor vođenčen človek bolj ko pije, bolj ga žeja: delaš žalost tudi ti. Več grenkosti storiš, boljše ti dé; huje človeka

tlačiš, več si še grenkega domišljuješ. Mačeha trdosrčna si celemu svetu — vse te čerti,« tako je veselje žalosti oponašalo. Zdaj se žalost oglasi in tako govori: »Pometi prej pred lastnim pragom, kakor pred družega greš; bruna v svojih očeh ne čutiš, pezdri pa v mojem vidu! Več hudega kakor jaz, storiš po svetu ti. Ti ljudem vse možgane zmešaš in njim pamet celó zmotiš. Kjer ti svoj ogenj zakuriš, poskakuje jih mnogo okoli tebe, kakor muhe okoli plamena, dokler se na duši marsikdo opeče in v pravo nesrečo — v greh zabrede. Kjer si ti doma, ljudje pogosto pozabijo Boga, v dobri volji se jih množica pokazi. Kar ti popačiš, moram jaz popravljati; katere ti omažeš, jih le jaz osnažiti zamorem. Ti ljudi v prevzetijo vabiš in v napuh peljaš; jaz pa jih na pravo pot zavračam in ponižnosti učim. In ker si nikjer mesta ne najdeš, ampak kakor jaz, po svetu vedno se potikaš: sve si enake zares obe. Tukaj na zemlji sve minljivi; le v večnosti se spreminjale več ne bove: tam boš ti, sestra vesela ostala, ko mene več ne bo; le tukaj sve si sestra.«

Tako sta veselje in žalost se pomenkovale, se hudo skregali, v jezi in sovražstvu se ločili, in se še sovražita, ter po svetu preganjata do danesnjega dne.

Veselje in žalost sta deklji božji; kamur on zapove ali dopusti, tje se podate. Kakor je vse pod milim Bogom nestanovitno in minljivo, sta tudi veselje in žalost. Dan in noč, solnce in dež se menjata, veselje in žalost ravno tako!

Človek! ne prevzemi se v veselji, ne boj se tudi trpljenja. Ako si vesel, ne žali Boga, ne stori greha; si žalosten, ne obupaj, ne mrmraj — veselje in žalost na zemlji le kratko trpi, le v večnosti nima ne kraja ne konca. Torej trpi voljno na zemlji po božji volji, da se boš vekomaj v nebesih veselil; — veseli se modro brez greha na svetu, da ne boš enkraf v peklu se jokaj. Išči pravega veselja, ki ga pa svet dati ne more; varuj se le žalosti, katera čaka grešnike na onem svetu. Nebo in zemlja bota prešla, ostala nam bo večnost, ostalo tudi vekomaj veselje ali žalost, kakor smo si zaslužili.

Fr. Š.

Računska igra.

Mladini se mora včasih kak kratek čas napraviti, naj si bo že s petjem, ali s kako podučno pripovedko itd. Se ve, da vsaka reč mora svojo pravo mero imeti; preveč medu tudi škoduje. Tudi pri računanji imaš torej priliko, otrokom, zlasti bolj odraščanim kako veselje napraviti. Računska igra: vganiti številko, ktero si je kdo mislil, bi jim vtegnila prav mikavna biti. Osnuje se tako-le: Šolarček naj si misli sam pri sebi kako manjšo številko, in si jo skrivaj na tablico zapiše, postavim: 4, 9, 12, 18 itd. To številko naj šolarček z 2 pomnoži; k tej množini naj 4 došteje; znesek zopet z 5 pomnoži; k množini 12 došteje; znesek zopet z 10 pomnoži in sedaj od množine 320 odzame. Daj si zdaj, učenik, od šolarčka celi znesek povedati, ki ga je zračunal; odbriši proč enote in desetice, kar pa čez ostane, je številka, katero si je učenec mislil. Vzemimo v izglede številko 8.

$$8 \times 2 = 16 + 4 = 20 \times 5 = 100. \\ 100 + 12 = 112. 112 \times 10 = 1120. \\ 1120 - 320 = 800 = 8.$$

Stoji k svojim!

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 19 v Medjatovi hiši v prtiličju
vsprejema zavarovanja vsakovrstnih **posloplj. premič-**
nin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi
16 **zvonorov proti poškodbli.**

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.
Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. — V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel. — Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Slovenec! pristopajte k domači zavarovalnici!

Edina slovenska zavarovalnica.

Prva slovenska trgovina
z manufakturnim blagom

JOŽEF ULAGA

v Mariboru, Tegetthoffova ulica 21,
38 priporoča svojo 7—26

veliko zalogo vsakovrstnega blaga
za moške in ženske obleke
ter tudi vsakovrstne **odeje, robce,**
preproge itd.

Vse po najnižji ceni. — Vzorci se pošiljajo poštne prosto.

Vsakdo, kdor nakupi pri meni za 30 kron blaga, dobi, ako pošlje svojo fotografijo, svojo veliko sliko, ki je vredna 10 K.

Zahvala.

Podpisani se v svojem, kakor v imenu vseh domačih, najpriskrnejše zahvaljuje vsem prijateljicam in znancem za izkazano sožalje povodom dolge bolezni in smrti predrage, nepozabne sestrice

Antonije Ritonja,

katero smo dne 13. listopada spremili k zadnjemu počitku. — Najpriskrnejšo zahvalo izrekam prečastiti duhovščini, domači pa tudi č. g. P. Elektu, hiši Sattlerjevi in Mlinarčevej v Ivanjih ter tisti njeni prijateljici, katere se je je že tako lepo spominjala v „Našem Domu“.

Priporočam jo v molitev in spomin!
Ivanjski vrh, 23. listopada 1903.
47 1—1 **Matevž Ritonja.**

Boljše kakor v vsaki drugi trgovini
se kupi v manufakturni trgovini z blagom

37 1—7

P. Srebre, pri Mariji lurški, Maribor,

Tegetthoffova ulica št. 23.

Sukno za moške od 70 kr. do najfinejše vrste, volneno blago za ženske od 15 kr. naprej; barhent bel, moder, ali pisan od 16 kr. naprej; platno belo in pisano od 9 kr. naprej; **svileni robci** od 70 kr. naprej; **kocce** za konje od 90 kr. naprej; **odeje** in **rjuhe** na veliko izbor. — Nadalje prodaja

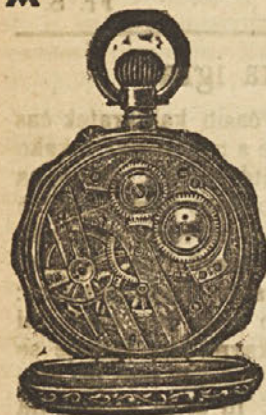
pohištva

mehkega in trdega, po zelo znižanih cenah; **zofe, divane, preproge z zastori** itd. itd.
Za velečastite gospode duhovnike najfinejše sukno za talarje in obleke.

Najcenejša prodajalnica ur, zlatnine in srebrnine, optičnih predmetov, godbenih avtomatov, gramofonov

Dietingerja naslednik T. Fehrenbach

Maribor, Gosposka ul. 26, filijalka Dravska ul. 2.

Remonter ura iz nikla	gld.	1-80
črna jeklena rem. ura	"	2-60
srebrna remonter ura	"	8-40
srebrna verižica	"	—95
srebrna vratna verižica	"	—35
14 karat. zlata ženska remonter ura	"	8-90
14 karat. zlata možka remonter ura	"	16-80
14 karat. zlata verižica	"	5-60
14 karat. zlati prstan	"	1-90
14 karat. zlati uhani	"	1-50
ura na nihalo	"	4-20
ura z godbo	"	6-40
okrogla kuhinjske ure	"	1-65
ure budilnice	"	1-50

Vsaka ura je izkušana in natančno urejena. — Popravljanje ur, zlatnine in srebrnine 50 kr. — Ilustrovani ceniki o urah, zlatnini in srebrnini zastoj in franko. — Zamenja se stara zlatnina in druge starinske vrednosti. 29

VIZITNICE
priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Ravnokar je izšla družinska pratika

za leto 1904.

48

Družinska pratika za leto 1904

s krasno barveno sliko: **Sveta družina** na ovitku, je **najlepša izmed vseh slovenskih pratik**. Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posamnim komadom **24 vin.** Odjemalci na debelo dobijo mnogo ceneje pri naslednjih trdkah v Ljubljani:

Auer-Korenčan, J. Kordik, A. Krisper, H. Ničman in V. Petričič.

Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

Za vinogradnike.

Naznanjam, da imam za prodati precejšno množino suho cepljenih trt od sledečih vrst: Laški rizlec (Wälschriesling) Šipon (Mosler), Nemški rizlec, (Rheinriesling) vcepljene na R. Portalis in L. rizlec vcepljen na Rup. Montikola. Cena za 100 komadov I. vrste 22 kron, II. vrste 12 kron.

Več tisoč korenčkajka od R. Portalis. Cena za 100 komadov 4 krone. Pri naročitih za na spomlad odvzete trte je 20% are pridjati. — Oglasiti se je pisмено ali osebno pri:

2 **Ivanu Novak,** 46
trtnarju pri Sv. Urbanu nad Ptujem.

Bolete

za stojino na živinskih sejmih
s tekočimi številkami nareja na
zahtevanje točno in po ceni
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Slovenici! Rodoljubi!

Darujte radi za

Dijaško kuhinjo v Mariboru!